

HEDESELSKABETS TIDSSKRIFT

Oplag: 19.600

Nr. 16

15. decbr.

71. årg.

UDGIVET AF DET DANSKE HEDESELSKAB

1950

naar og hvor
De ønsker det
fra

DMI

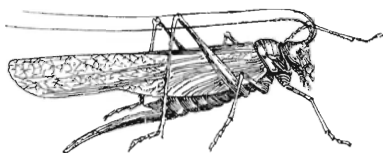
VANDINGSANLÆG

-omgaaende Levering

-forlang Brochure.

DANSK VANDINGS INDUSTRI
PROJEKTERING · FABRIKATION
INGENIØR HOLGER ANDERSEN
SNOGHØJ FREDERICIA · TELEFON ERRITSØ 44.V.

Ny telefon: Erritsø 125

. . . et zoologisk storværk

Vort Lands Dyreliv

Værket er skrevet af 30 danske zoologer under redaktion af dr. phil. F. W. Bræstrup, dr. phil. Gunnar Thorson, mag. scient. Elise Wesenberg-Lund.

»Vort Lands Dyreliv« har virkeliggjort en stor ønskedrøm for dansk zoologi. For første gang skildres på eet sted *hele* den danske dyreverden — fra pattedyr, fugle og fisk til det mindste kryb. Værket er skrevet af specialister, men i et letfatteligt sprog; det vil begejstre enhver dyreinteresseret og alle jægere og lystfiskere, være til nytte ved undervisning og som opslagsbog. Det giver besked om alt det nye vedrørende den enkelte dyrearts liv, om samspillet mellem dyrene og deres omgivelser, om indvandring, jordbundens myldrende liv, mikroklimaets indflydelse, dyrepsykologien o. s. fr. Der er afsnit, hvis indhold er så nyt, at de ikke kunne være skrevet for blot få år siden.

Indhold. Bind I: Pattedyr — Fugle — Krybdyr — Padder. Bind II: Fisk — Sækdyr — Pighude — Bløddyr — Leddyr — Orme — Polypdyr — Svampe — Ur dyr. Bind III: Faunaens indvandring. — Dyregeografi. — Danske dyresamfund. — Dyrenes livsvaner. — Dyreverdenen og mennesket.

3 store rigt illustrerede bind kr. 135,00. — Med skindryg 185 kr. Pr. måned 12—15 kr.

»Et ganske simpelt enestående letlæseligt og enestående solidt totalværk om vort lands dyreverden, som derigennem kommer til at lukke sig op for læseren på en ny og spændende måde.«

Ekstrabladet.

»Dette monumentale arbejde hæver sig over alt andet. Det er helt i særklasse.«

Poul Hansen i Berl. Tid.

GYLDENDAL

Anvend tørvestrøelse ved dræning . . .

Paa jorder med flintsandet undergrund kan en tilsanding af drænrørene forebygges ved anbringelse af et lag tørvestrøelse („hundekød“) omkring stødfugerne, ligesom tørvestrøelse med fordel benyttes ved dræning i stiv lerjord. Spørg hedeselskabet.

POUL HANSEN:

„Den store Vildtvandring mod Vest“

I to tidligere bøger har forfatteren, redaktør Poul Hansen belyst det jydsk kronvildts vandringer og fortalt om de store og gennemgribende forandringer, der sker med et landskab, der langsomt omskabes fra øde heder til skove. I denne bog følger han den samme udvikling for råvildtets, hovedvildtets, vedkommende. Han skildrer udviklingen plantage for plantage, og det er lykkedes ham at konstatere, omtrent hvilke år råvildtet er indvandret til de enkelte plantager. Vildtets trækruter er kortlagt på detailkort og et stort, farvetrykt hovedkort, der medfølger som bilag. Jævnside med råvildtet er også skildret den landskabelige omformnings indflydelse på faunaen i almindelighed.

Bogen, der er udgivet af Det danske Hedeselskab og rigt illustreret, koster kr. 9,75.

G Y L D E N D A L

FRÆSNING

af eng og mose udføres med Diesel-traktorer til konkurrencedygtige priser.

Johs. Kirk, Svejstrup pr. Bjerregrav — Telefon Raasted 107

NB. Mangeårig fræserefører ved hedeselskabet, hvorfra fineste anbefaling foreligger.

Handelsbanken i Viborg

Filial af Aktieselskabet
Kjøbenhavns Handelsbank

Kontortid: 9—15
Telefon 1500 (5 linier)

Kontor i Karup

STRYG elektrisk . . .

Carlo Mortensen

Bogtrykkeri & kartonnage

Viborg - Telefon 355

Skive Discontobank

Kontortid 9-12 og 2-5

Filial i Haderup

Viborg Byes og Omegns Sparekasse

Telefon 1400 (3 lin.)

Sct. Mathiasgade 68
Kontortid: Kl. 9—15

HAMMERUM HERREDS

Spare- og Laanekasse

Hørning - Telf. 10 . 314

Østergade 8

Kontortid: 10-12,30 og 14,30-17

GUGKALK

forøger Afgrøderne

Brug

FINDELT GUGKALK
ELLER PULV. GUGKALK

GUG KALKVÆRK
ELMEALLE 2 · AALBORG · TLF. 2908

Kaas- Briketter

Hovedforhandler:

Nordjyllands

Kulkompani

Nørresundby

Telefon 4227 - 4228

Fabrik: Kaas

Telf. Kaas 11

Alt i cementvarer,

rør i alle gængse størrelser efter ingeniørf. normer.

Tjæreborg cementstøberi.

Hurtig levering.

Telefon 21.

Reel betjening.

AKTIESELSKABET

SKARREHAGE MOLERVÆRK

A/s Fiskbæk Briketfabrik

Herborg 12

Nivaagaard Teglværk

Nivaa telefon nr. 9

DRÆNRØR . MURSTEN . TAGSTEN

A. Philipsen & Co.

Sct. Mathiasgade 58 . Viborg

Elektriske Anlæg

Vandværksanlæg

Telefon 173 og 174

Aktieselskabet

BRØDRENE BRINCKER

Greisdals Hammerværk pr. Vejle — Grundlagt 1867

Specialitet: Tørvæggebe, tørvespader, drænværktøj, lyngleer.

Alle slags grebe, forke, spader, roehakker, høstleer og haveredskaber leveres med fuld garanti.

AERGLIT

DANSK SIKKERHEDSPRÆNGSTOF.

Hedeselskabets Tidsskrift

Nr. 16

15. decbr. 1950

årg. 71.

Indtrædende medlemmer indtegnes hos selskabets forretningsførere. Medlemsbidraget er enten årlig mindst 5 kr. eller en gang for alle mindst 100 kr. Større bidrag modtages gerne. Tidsskriftet udgår ca. 16 gange årligt og sendes uden vederlag til selskabets medlemmer. Annoncer bedes sendt til Hedeselskabets hovedkontor, Viborg. Annoncepris 40 øre pr. mm. Oplag 19.600 eksemplarer.

Indhold: Tørveproduktionen i 1950. — Bur-Vemb hede. — Mindre meddelelser.

Tørveproduktionen i 1950.

Af konsulent A. Krøigaard.

På forhånd skulle man egentlig have ventet, at de meget høje priser på udenlandsk brændsel, der har været i de senere år, ville have medført, at et stort antal forbrugere også i byerne ville have sikret sig en portion indenlandsk brændsel i foråret og efteråret til brug i overgangsperioderne, hvor der ikke er behov for stærk fyring, for derved at spare på de dyre koks. Sådant gik det ikke, enten det så skyldes, at modviljen mod det indenlandske brændsel fremdeles er så stærk, at man vil betale, hvad det skal være for koks for at blive fri for tørv o. lign., eller det skyldes, at man ikke har gjort sig klart, at der virkelig er en del penge at spare ved at bruge det indenlandske brændsel. Hvorom alting er, der var ingen efterspørgsel af betydning efter tørv i foråret 1950, og naturligvis indstillede tørveproducenterne sig derefter, således at der kun tilstræbtes produceret det kvantum tørv m. m., der med nogenlunde sikkerhed kunne afsættes på det traditionelle marked, d. v. s. til landhusholdningerne. Det vil med andre ord sige, at førkrigstidens niveau nu må antages at være nået efter 10 års storproduktion.

Produktionens gang.

Som følge af den milde vinter kunne arbejdet i moserne igangsættes til normal tid, d. v. s. medio april, men på grund af den ringe efterspørgsel var der ikke større liv over arbejdet, og efter at læggepladserne var fyldt første gang hen i maj måned, var der adskillige fabrikanter, der indstillede virksomheden.

Vejrforholdene i maj og juni var de bedst mulige, idet der, som det fremgår af hosstående sammendrag af nedbørsobservationer, der

velvilligst er udarbejdet af Meteorologisk Institut, kun faldt lidt nedbør.

Sammendrag af nedbørsobservationer i april—september 1950.

Millimeter.

Jylland	April	Maj	Juni	Juli	August	Septbr.
Normal nedbør	41	43	47	64	87	62
Over normalen	19		1	43	33	80
Under normalen ¹⁹⁵⁰		19				
Øerne						
Normal nedbør	38	40	46	63	73	51
Over normalen	10			31	35	24
Under normalen ¹⁹⁵⁰		12	15			

De tørv, der leveredes i denne periode, var af fin kvalitet, men efterspørgslen var fremdeles overordentlig treven.

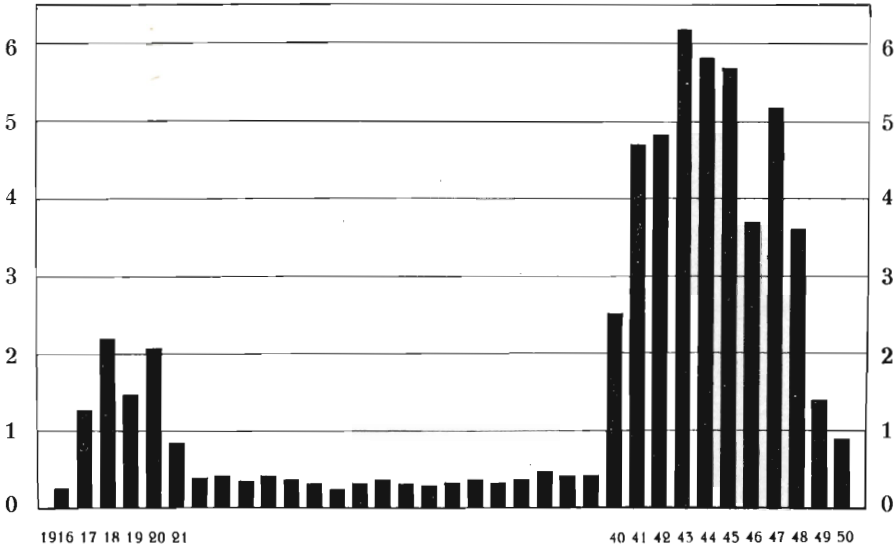
Hen i juni måned vendte billedet sig på afgørende måde. Under indtrykket af begivenhederne i Korea fik forbrugerne travlt med at sikre sig brændsel af snart sagt enhver art, og medens regnen strømmede ned, udvikledes der efterhånden en endog særdeles livlig efterspørgsel også efter indenlandsk brændsel, herunder tørv og formbrændsel. Der kom atter liv i produktionen for at indvinde det tabte, men, ganske på samme måde som i året forud, var det for sent, efterspørgslen satte ind. Medens vejrforholdene i eftersommeren og efteråret 1949 var ideelle for tørvevirksomheden, var de i 1950 så ugunstige som næsten tænkeligt. Det ses af nedbørsoversigten, at der i Jylland i månederne juli—september, der normalt er forholdsvis regnrige, faldt ikke mindre end 156 m/m mere end normalt eller ialt 369 m/m, og da det kun var tørvejr få dage i træk, var det ikke muligt at få de udlagte tørv tørre.

Det ugunstige vejr fortsatte i oktober og november, og slutresultatet af det hele blev, at der i 1950 kun opnåedes en forholdsvis lille produktion af tørvebrændsel, hvoraf endda en ikke ubetydelig del fremdeles står på læggepladserne, samtidig med at der efter alt at dømme kunne være afsat det dobbelte kvantum tørv. Foruden en noget større sikkerhed med hensyn til mange hjemms vinterforsyning af brændsel kunne derved være sparet en del udenlandsk valuta.

Produktionens størrelse.

I de foregående ti år har hedeselskabet hvert år ved henvendelse til de kommunale brændselsudvalg fået oplyst tørveproducenternes navne og adresser, hvorefter der blev udsendt et spørgeskema til hver producent. Da der kunne regnes med, at der i 1950 kun var kommet ganske få ny producenter til, er der i år kun udsendt spør-

Mill. tons Fig. 1. Tørvetilvirkningen 1916—50. Mill. tons

geskema til de producenter, der var igang i 1949, og for en sikkerheds skyld er disse så anmodet om at meddele navn og adresse på eventuelle ny virksomheder.

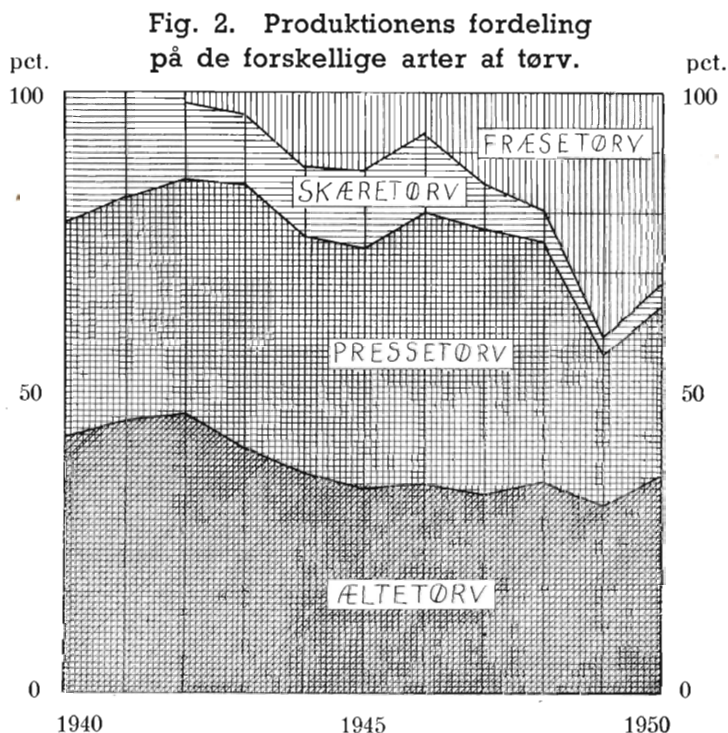
På grundlag af det således oplyste, kan der regnes med, at der i 1950 ialt har været godt 1250 større og mindre tørvevirksomheder igang, og af disse har ialt 1007 eller ca. 80 pct. besvaret det udsendte spørgeskema. I 1949 var antallet af tørveproducenter 1614.

Skemaet, der omkring 1. september blev udsendt til producenterne, indeholdt spørgsmål om den benyttede moses navn og beliggenhed, produktionens art, størrelse og varighed samt om antallet af beskæftigede mænd, kvinder og børn. Da formbrændsels- og tørvebriketindustrien efterhånden er kommet til at udgøre en væsentlig del af den samlede produktion, og da disse produktioner kan udstrækkes over et længere tidsrum, er der tillige i spørgeskemaet anmodet om oplysning om, hvor meget der var fremstillet af de nævnte brændselsarter pr. 1. september, og hvor meget der regnes med yderligere at blive produceret i vinterens løb.

Tørvetilvirkningen 1950.

Amt	Efter besvarede forespørgsler						Ubesvarede forespørgsler		Anslået produktion til eget forbrug	Samlet produktion 1950	Samlet produktion 1949	Ændring fra 1949 til 1950	Beregnet gennemsnitlig beskæftigelse					
	Antal pro- ducenter	Vådættet tørv	Presse- tørv	Skære- tørv	Fræse- tørv (tørvesmuld)	Ialt	Antal	Bereg- net pro- duktion					tons	tons	pet.	Mænd	Kvin- der	Børn un- der 18 år
		tons	tons	tons	tons	tons												
Hjørring	122	6235	49839	6201	24438	86713	23	16347	10000	113060	155935	÷ 27	979	337	143			
Thisted	45	10369	276	20	—	10665	13	3081	6000	19746	16764	÷ 18	292	28	48			
Aalborg	111	1760	38304	9441	8559	58064	25	13075	10000	81139	88958	÷ 9	714	159	81			
Randers	75	38485	6320	2098	72875	119778	21	14217	10000	143995	146374	÷ 2	711	283	110			
Aarhus	3	790	500	—	—	1290	—	—	500	1790	1650	÷ 8	13	2	6			
Skanderborg	19	6523	4398	473	400	11794	7	4345	3000	19139	28230	÷ 32	155	42	27			
Vejle	44	11315	4085	456	9680	25536	14	8125	10000	43661	67464	÷ 35	207	22	24			
Viborg	121	46625	24770	2888	3750	78033	30	19347	12000	109380	106986	÷ 2	839	295	217			
Ringkøbing	115	36433	21609	3722	11139	72903	27	17116	100 0	100019	100462	—	753	192	247			
Ribe	93	12072	11583	631	19107	43393	26	12140	9000	64533	84453	÷ 24	465	78	46			
Haderslev	12	12870	770	25	3080	16745	3	2031	2000	20776	17862	÷ 16	116	14	3			
Tønder	51	2725	8829	141	9988	21683	10	4252	5000	30935	46894	÷ 34	306	28	31			
Aabr.-Sønderb...	54	27936	4365	—	7157	39458	11	8038	5000	52496	75063	÷ 30	358	60	32			
Jylland ialt	865	214138	175648	26096	170173	586055	210	122114	92500	800669	937095	÷ 15	5792	1540	1015			
Odense	10	865	75	—	400	1340	5	670	500	2510	4777	÷ 47	24	9	—			
Svendborg	19	2815	610	—	—	3425	4	720	4000	8145	22970	÷ 65	117	22	8			
Frederiksborg...	5	—	1200	70	300	1570	2	628	500	2698	28320	÷ 90	8	—	—			
København	2	105	—	—	—	105	—	—	100	205	9881	÷ 98	3	—	—			
Holbæk	67	1850	3350	—	26982	32182	22	10567	5000	47749	188704	÷ 75	207	44	4			
Sorø	11	6660	—	—	1700	8360	6	4560	3000	15920	70723	÷ 77	81	53	—			
Præstø	20	6966	—	—	3774	10740	6	3222	3000	16962	92136	÷ 82	92	56	6			
Maribo	8	1600	1100	—	806	3506	1	438	3000	6944	61700	÷ 89	46	21	—			
Bornholm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—			
Øerne ialt	142	20861	6335	70	33962	61228	46	20805	19100	101133	479311	÷ 79	578	205	18			
Hele landet	1007	234999	181983	26166	204135	647283	256	142919	111600	901802	1416406	÷ 36	6370	1745	1033			

I hosstående tabel er der på grundlag af de modtagne besvarelser foretaget en amtsvis opgørelse af produktionens størrelse ved de virksomheder, der har besvaret spørgeskemaet inden den 15. november. For de 381 virksomheder, fra hvilke der ikke forelå oplysninger på det nævnte tidspunkt, er produktionens størrelse beregnet på grundlag af gennemsnitstallene fra virksomhederne, hvorfra pro-

duktionens størrelse kendes, og det kan i denne forbindelse tilføjes, at tallene fra de ca. 35 besvarelser, der er indkommet efter den 15. november, fuldtud berettiger hertil. På tilsvarende måde som i de foregående år er der endvidere på grundlag af mosetæthed, antal ejendomme m. v. for hvert amt skønnet over, hvor stor produktionen af tørv til brug i egen husholdning har været.

Den samlede produktion af tørv (herunder fræsetørv eller tørvesmuld til fremstilling af formbrændsel af tørvbriketter) har herefter for hele landet været ca. 0,9 mill. tons, nemlig for Jylland ca. 0,8 og for øerne ca. 0,1 mill. tons. I forhold til 1949 er der for hele landet en tilbagegang på 36 pct.

Tilbagegangen for Jylland som helhed har andraget ca. 15 pct., men der er en betydelig forskel mellem de forskellige amter. Me-

dens der i Hjørring, Skanderborg, Vejle, Ribe, Tønder og Aabenraa-Sønderborg amter har været betydelig tilbagegang, er produktionen opretholdt eller endog forøget lidt i de øvrige jydsk amter. Særlig bemærkelsesværdigt er det, at Randers amt har opretholdt så stor en produktion, som tilfældet er. Produktionen her domineres i høj grad af en enkelt virksomhed, *Pindstrup Mosebrug*.

På øerne er produktionstilbagegangen så stærk, at der endog for flere amters vedkommende på det nærmeste er tale om ophør af tørvetilvirkningen. Dette gælder således de fynske amter, Bornholm, Nordsjælland samt Maribo amt. For øerne som helhed er tilbagegangen i forhold til 1949 ca. 79 pct. Sammenlignes der med rekordåret 1943, da der på øerne ialt blev fremstillet omtrent 2,7 mill. tons tørv, er tilbagegangen ikke mindre end 96 pct.

I fig. 1 er produktionens størrelse gennem de sidste 35 år illustreret. Den samlede produktion i disse år har ialt andraget omtrent 60 mill. tons, hvoraf de ca. 45 mill. tons siden 1940.

Forholdet mellem de forskellige arter af tørv er vist i fig. 2, hvoraf det fremgår, at fræsetørvproduktionen er gået noget tilbage i forhold til 1949 sammenlignet med formtørvene. Dette skyldes helt overvejende bortfaldet af produktionen på øerne, hvor fræsetørv i fjor udgjorde ca. 75 pct. af den samlede produktion der. Også i Jylland udgør fræsetørven en mindre procentisk andel end i fjor, fordi det overordentlig regnfulde vejr i særlig grad generer denne produktionsgren.

Formbrændsel og tørvebriketter.

Som det ses af tabellen, er der i 1950 ialt fremstillet godt 200 000 tons fræsetørv eller tørvesmuld. Heraf var efter de foreliggende oplysninger godt halvdelen oparbejdet til formbrændsel eller briketter den 1. september, medens resten vil blive det i efterårets og vinterens løb.

Fremstillingen af briketter domineres nu ganske af de to store virksomheder, *A/S Kaas Briketter* i Vendsyssel og *Pindstrup Mosebrug* på Djursland, idet hovedparten af de mange mindre briketfabrikker, der kom i gang i krigsårene og årene derefter, efterhånden har indstillet driften.

Beskæftigelsen.

Den mindre produktion af tørvebrændsel har naturligvis medført mindre beskæftigelse i moserne. I henhold til de fra tørvefabrikanterne modtagne oplysninger har der i tørvesæsonen 1950 været beskæftiget 6370 mænd, 1745 kvinder og 1033 børn under 18 år, hvilket er omkring 25 pct. mindre end i 1949. Da produktionen som

Hedeselskabets Tidsskrift

1950

(71. årgang)

Udgivet af
Det danske Hedeselskab

Viborg
Carlo Mortensens Bogtrykkeri
1950

Redaktionsudvalg:
Afdelingsleder, civilingeniør **J. Parbo** (formand),
afdelingsleder, skovrider **B. Steenstrup**,
forstander **N. C. Nielsen**.

Redaktør: **Har. Skodshøj**.

INDHOLD

Administration:	Side
Ved årsskiftet, af Chr. Lüttichau og Niels Basse	2
Årsberetning, af direktør Niels Basse	157, 205
Repræsentantvalg	202, 236, 239, 291
Referat af hedeselskabets årsmøde	245
Hedeselskabets regnskab	252
Plantning og skovvæsen:	
Kortlægning fra luften, af skovtaksator G. West-Nielsen	16
Farligt billeangreb, af E. C. Løfting	27
Hvad skovødelæggelse fører til, af A. Horneman	40
Fra Islands skovssag, af direktør C. E. Flensborg	47
Gave fra administrator Johs. Krøier til plantningssagen	87
Lævirkning, af civilingeniør Martin Jensen	89*)
Om skovtræernes proveniens, af forstkandidat H. Schulze	102
Den 7. nordiske skovkongres	115
Rødgranens produktive forhold på den midtjydske hede, af skovtaksator G. West-Nielsen	118
Østrigsk og korsikansk fyr, af forstkandidat E. B. Oksbjerg	137
Brandfaren i skov og hede	150
Granernes stampeperiode, af P. Braathe	151
De samv. Plantningsforeningers årsmøde, ved K. A.	231
Østrigsk og korsikansk fyr, af skovrider E. Løfting	257
Statsplanteskoler i U. S. A., af havebrugskandidat Nyholm	277
Træfrø, af havebrugskandidat Nyholm	293, 311
Dansk plantageforsikringsforenings årsmøde, ved D. P.	306
Grundforbedring, mose- og engkultur:	
Fremragende hedeopdyrkere, af Niels Basse	6, 31, 74
Fra hedeselskabets grundforbedringsvirksomhed, af C. V. Schledermann Larsen	23, 42, 47, 100, 136, 236, 250, 341
Fortegnelse over anerkendte mergellejer, af C. V. Schledermann Larsen	262
De danske Mergelselskabers årsmøde	285
De lave engarealer omkring Limfjorden, ved has.	318
Skive-Karup ås nedre løb, af Niels Basse	323
Magleby Nor, af Niels Basse	334
Holstebroegnens mergelselskab, af Niels Basse	337
Bur-Vemb hede, af Niels Basse	350
Moseindustri:	
Tilvirkningen af tørvestrøelse i 1949, af A. Krøigaard	101
Foreningen af danske Mosebrugere, 50 år, ved has.	331
Tørveproduktionen i 1950, af A. Krøigaard	343

*) Rettelse s. 135.

Litteratur:

	Side
En doktorafhandling om lynghedernes alder og udbredelse, ved has.	60
Orienterende undersøgelser om fordelingen af fosfat i nogle danske jordprofiler, ved A. Krøigaard	62
Arbog for Slaugs herred, ved has.	100

Dødsfald:

Fru Christine Westergaard, Viborg	15
Kammerherre, hofjægermester A. Mourier-Petersen, af Niels Basse . .	45
Rentier Chr. Ludvigsen, Tofflund	60
Skovrider A. F. E. Horneman	235
Fhv. landstingsmand Martin Sørensen, af Niels Basse	261

Forskelligt:

80 år, fhv. folketingsmand, redaktør A. C. Mortensen, ved Niels Basse	5
Per i terrinen, af Vilh. Nielsen, Krunderup	62
Understøttelsesfondet for hedeselskabets tjenestemænd	64
Fosforsyre-problemet, et responsum til landbrugsministeriet	67
Kalkmiddelforsøgene på hedejord	82
A/S Jydsk Landvinding skifter formand	98
Hedebrugets årsmøde i Ribe	268
Hedeselskabets savværksprodukter, ved S. A. C.	270
Smuk hyldest til jyden	304
Hedeselskabets forsøgsarbejde, af Niels Basse	339
Mindre meddelelser:	
Tilskudet til hedeopdyrkning	25
Tørveproduktionen i Norge 1949	25
Boring efter brunkul afsluttet	25
Mængden af rødder under gran og fyr	26
Uden læplantning — ingen præmie	44
Opsigtsvækkende norsk lov	66
P. Madsen Pedersen, Horstved, 60 år	88
Holbækegnens mergelselskab	88
Hedeselskabets forsøgs- og forskningsvirksomhed	114
Mindsten for kammerherre Bech	136
Mindsten for J. M. Jakobsen	156
Mindsten for Chr. Dalgas og hustru	156
En afhandling om partsfordelinger	251
Tyttebærrene	274
Japan og Dalgas	274
Vore nåletræer	274
Da Horneman var på talerstolen	275
Konsul Schackes oplysningsarbejde	276
Statsministeren om hedeselskabets arbejde	289
Hvad udad tabes	289
Krigshugsten spredte hejrerne	289
Stilde plantage fordobler aktiekapitalen	290
Dover plantage	308
A/S Københavns platageselskab	308
Lynghønning	308
En kvart milliard til grundforbedring	328
Pristigning for dansk træ	329
Chr. E. Flensborg erindrer	329
Et cirkulære om grundforbedringstilskud	342

Fortegnelse over hedeselskabets repræsentanter og bestyrelse.

	År for sidste valg	1. gang valgt
Repræsentanter:		
<i>Aabenraa-Sønderborg amter:</i>		
Konsul, direktør Kr. Hansen, Aabenraa	(1950)	(1938)
Gårdejer Hans Schmidt, Kollund	(1947)	(1941)
<i>Aalborg amt:</i>		
Rentier N. C. Nielsen, R., Villa Bakkely, Langholt	(1950)	(1914)
Direktør Brink Jensen, R., Husmands- kreditforeningen, Aalborg	(1947)	(1941)
<i>Aarhus og Skanderborg amter:</i>		
Proprietær Arentoft, R., Kysinggaard, Odder	(1950)	(1944)
Godsejer A. Pontoppidan, Constantinsborg, Ormslev	(1947)	(1947)
Gaardejer Markus Hansen, Vester Mølle, Skanderborg	(1950)	(1950)
<i>Haderslev-Tønder amter:</i>		
Fhv. amtsrådsmedlem Jens Hørlück, R., Dbm., Skodborg	(1950)	(1921)
Borgmester, apoteker J. Kjems, R., Løgumkloster	(1947)	(1941)
<i>Hjørring amt:</i>		
Fhv. havebrugskonsulent P. Chr. Andersen, Svanelundsvej, Hjørring	(1950)	(1950)
Husmand J. Libak Hansen, Agdrup, Taars	(1950)	(1932)
Amtsrådsmedlem, proprietær Aage Holm, R., Eskjær, Tolne	(1947)	(1935)
<i>Randers amt:</i>		
Godsejer Chr. Mourier-Petersen, Rugaard, Hyllested	(1950)	(1950)
Kreditforeningsdirektør, folketingsmand Edvard Sørensen, R., Dbm., Lindbjerg, Randers	(1947)	(1947)
Gårdejer Johs. Grosen, »Vestervang«, Skæring pr. Hjortshøj	(1947)	(1947)
<i>Ribe amt:</i>		
Gårdejer Søren Johansen, Holsted	(1950)	(1938)
Folketingsmand, gårdejer Olav Øllgaard, Gredstedgaard, Gredstedbro	(1947)	(1941)
Direktør O. Vang Lauridsen, R., Vejen	(1947)	(1935)

	År for sidste valg	1. gang valgt
<i>Ringkøbing amt:</i>		
Gårdejer Jens Hagelskjær, R., Brandkjærgaard, Ilskov	(1950)	(1944)
Amtmand A. Karberg, K., Dbm., Ringkøbing	(1947)	(1935)
Gårdejer P. Chr. Nagstrup, Ulfborg	(1947)	(1941)
<i>Thisted amt:</i>		
Landinspektør N. Smed Søndergaard, Thisted	(1950)	(1950)
Planteskoleejer Oscar Bang, R., Nykøbing M.	(1947)	(1947)
<i>Vejle amt:</i>		
Kammerherre, hofjægermester F. Neergaard, R., Dbmd., Tirsbæk, Vejle	(1950)	(1932)
Lærer Rasmus Mortensen, R., Bybæk, Vejle	(1947)	(1941)
Gårdejer Karl Midtgaard, Herningvej 61, Brande	(1947)	(1947)
<i>Viborg amt:</i>		
Godsejer E. Obel, Haxholm, Laurbjerg	(1950)	(1950)
Kammerherre, hofjægermester Chr. Lüttichau, R., Dbm., Tjele, Ørum Sdr.	(1947)	(1923)
Fhv. folketingsmand Laust Nørskov, R., Nørskovgaard, Møldrup. <i>Næstformand 1948</i>	(1947)	(1923)
<i>Svendborg amt:</i>		
Redaktør Stenbæk, R., Svendborg	(1947)	(1947)
<i>Københavns stad:</i>		
Overretssagfører Axel Hulegaard, R., Dbm., Gl. Torv 14, København K.	(1947)	(1935)
<i>København-Roskilde amter:</i>		
Gårdejer P. M. Poulsen, Jersie, L. Skensved	(1947)	(1947)
<i>Frederiksborg amt:</i>		
Proprietær C. F. Lassen, Islebjerggaard, Frederikssund	(1950)	(1944)
<i>Odense-Assens amter:</i>		
Forstander Johs. Petersen-Dalum, R., Dbm., Dalum landbrugsskole, Hjallese	(1950)	(1926)
<i>Holbæk amt:</i>		
Gårdejer, kreditforeningsdirektør Aksel Jensen, R., Tømmerup, Kalundborg	(1950)	(1947)
<i>Sorø amt:</i>		
Godsejer S. Dahl, Catrineholm, Slagelse	(1950)	(1947)
<i>Præstø amt:</i>		
Forpagter H. Fabricius, R., Nysø, Præstø	(1950)	(1947)
<i>Maribo amt:</i>		
Stamhusbesidder, hofjægermester J. C. V. V. Grandjean, Vennerslund, Nr. Alslev	(1950)	(1947)

	År for sidste valg	1. gang valgt
<i>Bornholms amt:</i>		
Amtsrådsmedlem Jac. Jacobsen, Rutsker, Hasle	(1947)	(1947)
<i>Valgte af repræsentantskabet:</i>		
Direktør Johs. F. la Cour, Pindstrup	(1948)	(1948)
Folketingsmand J. Kr. Jensen, Lillering	(1948)	(1942)
Direktør C. E. Flensborg, R., Dbm., p. p., Viborg	(1949)	(1943)
Godsejer C. C. Branth, R., Trudsholm, Havndal	(1949)	(1923)
(valgt 1923 i Aalborg amt.)		
Gårdejer J. Jespersen, Gjødstrup	(1949)	(1994)
Forstander H. Hansen, R., Graasten	(1949)	(1949)
Godsejer, dr. med. & phil. K. A. Hasselbalch, FM., Borupgaard, Snekkersten	(1950)	(1935)
Folketingsmand, gårdejer Marinus Sørensen, Højbro 12, Nykøbing M.	(1950)	(1941)
Godsejer A. Olufsen, Quistrup, Struer	(1950)	(1938)
(Valgt i Ringkøbing amt 1938.)		
<i>Formand for repræsentantskabet 1948.</i>		
Kirkeminister Jens Sønderup, Sønderupgaard, Herborg	(1950)	(1950)
Amtmand K. Friis Jespersen, R., Dbm., Hjørring	(1950)	(1950)

Bestyrelsen:

- Kammerherre, hofjægermester Chr. Lüttichau, R. Dbm.,
Tjele, Ørum Sdrl. *Formand.*
Valgt af repræsentantskabet 1949 (1930).
- Godsejer A. Olufsen, Quistrup, Struer.
Formand for repræsentantskabet (1. gang 1948). *Næstformand.*
- Amtsrådsmedlem, proprietær Aage Holm, R., Eskjær, Tolne.
Valgt af repræsentantskabet 1948.
- Fhv. amtsrådsmedlem Jens Hørlück, R., Dbm., Skodborg.
Valgt af repræsentantskabet 1950 (1941).
- Departementschef P. Stahlschmidt, R., Dbm., landbrugsministeriet,
København K.
Valgt af landbrugsministeriet 1947 (1945).
- Folketingsmand, forstander Fr. Heick, St. Jyndeavad.
Valgt af landbrugsministeriet $\frac{1}{1}$ 1948.
- Afdelingschef L. F. B. Grünfeld, R., finansministeriet, København K.
Valgt af landbrugsministeriet $\frac{1}{1}$ 1948.
- Fhv. folketingsmand, gårdejer K. Røhr Lauritzen, R., Dbm.,
Demstrupgaard, Sjørøsløv.
Valgt af De samvirkende danske Landboforeninger 1933 (1947).
- Husmand P. Nielsen, Vejager, Tvis.
Valgt af De samvirkende danske Husmandsforeninger 1933 (1947).

nævnt er gået ned med 36 pct., har produktionen pr. mand således været mindre i år end i fjor, hvilket utvivlsomt dels skyldes de ugunstigere vejrforhold i år dels, at fræsetørvproduktionen, der er mindre arbejdskrævende, har udgjort en forholdsvis mindre procentdel af den samlede produktion.

Fremstillingen af tørv i Danmark har vist nu fundet et leje, der stort set svarer til førkrigstidens normalforbrug, og det vil sige, at de igangværende virksomheder nu må konkurrere med det øvrige indenlandske og det udenlandske brændsel på lige fod. Sålænge brændselspriserne holder sig på det nuværende niveau, vil det formentlig ikke volde større vanskeligheder. For 1950 gælder, at der efter alt at dømme kunne være afsat et væsentlig større kvantum tørv og formbrændsel, om det blot havde været til stede.

Der er ikke for den indeværende fyringsperiode nogen reserve af tørvebrændsel til rådighed, idet der forlængst er disponeret over den stærkt begrænsede mængde fræsetørv, der er oplagret, og selv om der ganske vist findes mange tørv rundt om på læggepladserne, vil de først kunne blive leveringstjenlige et stykke hen på foråret 1951.

Tørvenes normale anvendelsesområde, d. v. s. som husholdningsbrændsel på landet, er i løbet af de sidste par år blevet indskrænket i betydeligt omfang af den næsten eksplosionsagtige udbredelse af flaskegasanlæg. Benyttelsen af flaskegas betyder en så afgørende lettelse i landhusmoderens daglige arbejde, at den skete udvikling er både rimelig og fornuftig, og sålænge prisen på flaskegas som følge af konkurrencen mellem selskaberne holdes nede i et passende niveau, vil udviklingen på dette område yderligere fremmes i årene, der kommer. Tørvene vil dog ikke helt blive fortrængt, fordi der i mange år endnu vil være brug for de gammeldags komfurer, om ikke for andet så af rene opvarmningshensyn, og der findes tillige stadig så mange kakkelovne landet over, der er indrettet til tørvefyring, at der må regnes med, at der vil gå mange år, inden de alle er udskiftet.

Der er ingen tvivl om, at der et godt stykke ud i fremtiden vil være brug for tørv her i landet, og det bliver så producenternes opgave at indrette produktionens størrelse efter det til enhver tid eksisterende behov.

Bur-Vemb hede.

På hedeselskabets årsmøde omtalte direktør *Niels Basse* i sin beretning opdyrkningsarbejdet for Bur-Vemb hede. Vi gengiver her omtalen:

Nord og øst for Bur stationsby vest for Holstebro findes et betydelig hede- og hedekæreal. Arealet spænder stort set over området indenfor følgende begrænsninger: Damhuså mod nord, Vemb-Lemvig-Thyborøn jernbanene mod vest, D. S. B. mod syd og Bur-Hestbæk kommunevejen mod øst, idet det dog skal bemærkes, at der i nævnte områder ligger væsentlige arealer, der allerede er under dyrkning. De dyrkede arealer udgør de højereliggende partier, medens de lave kærjorder for det meste henligger ubenyttet som sump, idelig oversvømmet i stærke nedbørperioder. Foruden de lave ubenyttede jorder findes betydelige uopdyrkede, lyngklædte hedearealer.

Boniteten af jorderne må betegnes som vekslende mellem god, ofte særdeles god og brugbar. Undergrunden består af rødsand, af stenet og lerblandet, undertiden alunden karakter.

I erkendelse af, at den nuværende afvanding, der næsten kun foregår ved hjælp af 2 sognevandløb, som aldeles ikke er i stand til at afvande arealerne, bør suppleres, har en kreds af lodsejere henvendt sig til hedeselskabet om bistand til løsning af en rationel afvanding af samtlige arealer i såvel Bur som Vemb hede, og samtidig ønsker man de uopdyrkede arealer kultiveret.

Hedeselskabet foretog derfor i sommeren 1949 et nivellement af samtlige vandlidende arealer, ligesom de uopdyrkede parceller blev indmålt.

Da der efterhånden som arbejdet med sagen skred frem blev større og større interesse blandt lodsejerne for, at samtlige uopdyrkede arealer snarest muligt blev inddraget under opdyrkingen, besluttede man at udvide det oprindelige projekt til foruden pløjning også at omfatte mergling og grundgødsning af de uopdyrkede parceller. Arbejdet blev derfor udvidet med undersøgelse af jordens kalktrang, kobberindhold m. v.

Afvandingen skal, efter forslaget foregå ved hjælp af rørledninger, idet dog hovedafløbet agtes opgravet som åbent vandløb. Rørledningerne placeres i samtlige vandlidende arealer og således, at man derved anser hovedafvandingspørgsmålet for løst.

En afvanding med åbne kanaler her vil efter hedeselskabets formening være praktisk talt uigennemførlig på grund af de vandlidende arealers indbyrdes beliggenhed og jordens bonitet, der vil medføre betydelige sikringsarbejder, store bekostninger m. v.

Ved anvendelse af rørledninger opnås væsentlige fordele, blandt andet en minimal vedligeholdelse, fuld afvandingseffektivitet af systemerne, den mest hensigtsmæssige placering og dermed udnyttelse m. v.

Da arealerne ikke agtes afvandet mere end højst nødvendigt, er det hensigten at kontrollere vandbevægelsen i jorderne, efterhånden som afvandingsarbejdet skrider frem. Derved bliver det muligt at foretage reduktioner og suppleringer af ledningerne, alt som virkningen viser sig mere eller mindre kraftig.

Da arealerne er flade, og der kan forventes trykvand, stærke og pludselige afstrømninger o. lign., er hovedafløb og rørledninger dimensioneret relativt lavt — fra ca. 0,6—ca. 1,0 l/sek/ha, alt efter placering m. v.

De interesserede arealer andrager ca. 300 ha.

De samlede kanal- og rørledningsstrækninger andrager 22—23 km. Dimensionerne på rørene er fra 80 cm—10 cm, dog forholdsvis mange store ledninger.

Opdyrkningen, omfattende pløjning, mergling og grundgødskning, udføres så vidt muligt lige efter afvandsarbejdet.

Så godt som alle opdyrkede arealer kan *pløjes*, måske med en for-

Fra Buur-Vemb hede. En del af det nykultiverede areal.

fræsning af særlig vanskelige lokaliteter. Kun de dybe morjorder agtes fræset uden efterfølgende pløjning.

Pløjningen foretages til en dybde af ca. 40 cm, idet det dog vil være nødvendigt at ændre pløjedybden efter tykkelsen af overjordslagene.

I tørvejorden tilstræbes indblanding af sand.

Arealerne knivharves indtil et findelt såbed er opnået.

Med henblik på *mergling* af de uopdyrkede arealer, er der foretaget boringer i arealerne. Disse boringer godtgør, at der findes så mægtige forekomster af mergel i gode kvaliteter (40—45 % kulsur kalk), at man derfra med lethed kan mergle samtlige arealer.

Mergelen agtes derfor udkørt fra disse lejer og afsat direkte på arealerne efter en forud lagt plan. Kun såfremt vej- og vejforhold nødvendiggør en om læsning og udkørsel med hesteforspand, anvendes denne fremgangsmåde.

Eftersom reaktionstallene — ifølge foretagne undersøgelser — ligger omkring 4.0—4.5 foreslås udkørt gennemsnitlig 15 m³ pr. ha under hensyntagen til pH og bonitet i de pågældende parceller.

Merglingsarbejdet, der omfatter udkørsel og spredning af ca. 4300 m³, udføres efterhånden som pløjningen foretages. Umiddelbart forinden beså-

ning finder sted er det hensigten at foretage en *grundgødsning* af arealerne, da det jo er en kendsgerning, at en sådan i forbindelse med mergling er en forudsætning for rationel dyrkning af sådanne arealer.

Der tilføres efter forslaget 1000 kg 18 % superfosfat, 300 kg 40 % kaligødning samt som mikronæringsstof 30 kg kobbersulfat pr. ha. Gødningerne blandes og udstrøes med maskine, idet mergelen forinden er nedfældet ved harvning.

Gødningsmængden andrager ialt ca. 280 t superfosfat, 85 t kali og 8,5 t kobbersulfat.

Der opdyrkes ea. 282 ha, deraf er ca. 90 ha beliggende indenfor afvandingsinteressen. Ialt vil således ca. 500 ha nyde gavn af nævnte arbejder.

Omkostningerne ved afvandingen og opdyrkningen, herunder mergling og gødsning, er anslået til 600 000 kr.

Deraf påregnes statstilskud efter landvindingsloven til udgifterne til afvanding og pløjning, medens merglings- og gødsningsomkostningerne ikke anses tilskudsberettigede.

Såfremt man her opnår samme procentsats i statstilskud som ved lignende arbejder, kan de gennemsnitlige årlige udgifter til renter og afdrag i den 20-årige periode, hvor lånet afdrages, beregnes at ville beløbe sig til ca. 35 kr. pr. ha eller ca. 19 kr. pr. td. land og ca. 61 kr. pr. ha eller ca. 34 kr. pr. td. land henholdsvis for afvandingen og opdyrkningen.

Eftersom arealerne, fra regnet et par ejendomme, hendigger ubebygget, og for det meste tilhører bestående ejendomme i omegnen er det hensigten at lade opføre selvstændige brug på en del af parcellerne, hvorfor disse da også tænkes udskiftet og jordfordelt, ligesom der agtes anlagt veje rundt i området. Disse forhold vil der dog først senere blive taget stilling til.

Mindre MEDDELELSER ★

★ ★

Dr. med. *K. A. Hasselbalch*, Borupgaard, er i tilknytning til det matematiske naturvidenskabelige fakultets jubilæum blevet promoveret som æresdoktor ved Københavns universitet.

*

Ved A/S Rind plantages generalforsamling forleden overræktes skovrider *Mørch Sørensen*, Birkebæk, en smuk sølvskål som tak for skovriderens dygtige arbejde, navnlig under besættelsesårene.

Regnskabet udviste iøvrigt et overskud på 1621 kr. Til bestyrelsen valgtes *Martin Lauridsen* og *Lars Overgaard*.

*

Overlærer *O. V. Hansen*, Struer, har af Holstebroegnens plantningsforening fået overrakt et smukt sølvcigaretui som en påskønnelse for den betydelige indsats, overlæreren har øvet for plantningssagen på Struer-egnen gennem mange år.

*

For 16 år siden begyndte Aalborg amtsråd et fortjenstfuldt arbejde med at erhverve hede eller jord af mindre god kvalitet til tilplantning. Der er i de 16 år ialt tilplantet 460 ha, fordelt over hele amtet i 6 plantager, og når den sidst erhvervede i Gundersted sogn med sine 90 ha hede er fuldt tilplantet, mener formanden for amtsudvalget, at amtets opgave hermed så nogenlunde er afsluttet.

*

REGN

i rette tid og rigtig mængde
er den altbestemmende faktor
for afgrødernes vækst

**bestemmer
høstudbyttet**

Nielsen & Puggaard

St. Set Høngade 7
Viborg · Telefon 1269

Specialkonstruktion,
der muliggør supplerende
udvidelser

Leverandør til
hedeselskabet

Overslag og tilbud på *regnvandingsanlæg* i alle størrelser

CODAN

*Jagt-
støvler*

Brug **RANDERS
ØREB**

Ellidshøj Kridt- & Kalkværk

af *C. M. Christiansen, Århus*

Telefon Ellidshøj 4 og Århus 7312

Fabrikation af jordbrugskalk samt foderkridtmel

Jordbrugskalk

Råkalk — findelt råkalk — pulveriseret jordbrugskalk

Skandinavisk Kalk- & Kridtindustri,

Skovbrynet, Aalborg. Telf. 9253. — Rigstelefon 921

Kalkværket: Gug station. Telf. Gug 10

LOMBORGS PLANTESKOLE
Telf. 101 / GRANHØJ - AALBORG / Telf. 999

Katalog sendes

gratis paa

Forlangende

SPRIT
til teknisk Anvendelse.

Hedeselskabets laboratorium

Hedeselskabets laboratorium beskæftiger et stort personale, bestående af ingeniører og laboranter, der årligt foretager tusinder af jordbundsanalyser for kalktrang (reaktionstal og kalkbehov), fosforsyretil, kalital, mangantal og kobbertal.

Endvidere foretages brændselsanalyser og mergelanalyser i stort antal samt mange undersøgelser af speciel art, f. eks. bestemmelse af giftstoffer i jorden, slemningsanalyser, sigteanalyser og vandundersøgelser. Analyser udføres for medlemmer af hedeselskabet og landbrugsorganisationerne til nedsatte takster.

SKOVFRØKONTORET

JOHANNES RAFF & SØN · NORMASVEJ 21 · KØBENHAVN-VALBY · TELF. VALBY 8

Leverer alle Arter Skovfrø efter forudgaaende Undersøgelse ved Statsfrøkontrollen i København samt med nøje Angivelse af Proveniens. — Prislister sendes paa Forlangende.

FRØKONTORET

(for undersøgt markfrø)

— Grundlagt 1887 —

KOLDING

Telefon 43

A/S Skive Markfrøkontor

Grundlagt 1896

Telefon 94 Skive

FRØAVL · FRØHANDEL

PALUDANS PLANTESKOLE

· · KLARSKOV · ·

130 tdr. land

*Skovplanter,
hæk- og hegnsplanter,
allétræer*

Forlang prislister

TELEFON KLARSKOV NR. 9

Brostrøms

Planteskole

VIBORG

ved C. Nielsen

Telefon 42

leverer alle

planter for have,

mark og skov

*Haardføre og veldrevne
arter for ethvert formaal*

Hulkjærhus Planteskole

RØDKJÆRSBRO

Telefon Ans 25

*Planter til skove,
læhegn og have!*

Herning Hede- & Discontobank

10-12¹/₂, 2¹/₂-5

Telefon 5 275 790

Sophus Berendsen A/S

V. Farimagsgade 41 · København V.

Store Torv 10 · Aarhus

ALT I ENTREPRENØRMATERIEL

Leverander til Hedeselskabet

Varde Bank

Esbjerg afdeling

Kongensgade 62

og fiskerihavnen

Randers Planteskole

v. Petri Petersen

Telefon 423

Alt i haardføre
og veludviklede planter
til have, mark og skov

Røde drænrør 2''—12''

● Fredenshøj

● Teglværk

Aabenraa · Telefon 2127

Frøavlscentret

HUNSBALLE

Holstebro · Tlf. 533

Frøavl og frøhandel

Rødkjærsbro Cementvarefabrik

ved I. T. BIRK · · · · · Telef. Rødkjærsbro 14

Fører kun Δ -mærkede varer.

Alle arter betonvarer til afvanding og kloak føres.

FORLANG TILBUD

Trifoliums Frø

giver stor Høst.

Petersværk Betonvare-Industri.

Nørresundby. - Tlf. 1055 (2 lin.)

Alt i betonvarer efter D. S. 400.
Renseanlægget • Ringtanken • (Dansk patent nr. 59820).
Egne fremstillingsmetoder af højeste standard.

RØDE DRÆNRØR

føres altid på lager fra 2" til 8". — Tilbud til tjeneste.

A/S Gammelgaard Teglværk.
Telefon 187. Skive.

Stenvad Cementstøberi

Telf. 6 Stenvad
Arnold Westmark

Alle Δ mærkede rør føres
Altid leveringsdygtig

Skive Cementstøberi

KNUD ØSTERGAARD
Telefon 921

●
Normrør
med garantimærket Δ
Imprægnering
Brøndrør

RØDE DRÆNRØR TAGSTEN MURSTEN

=
Kählers Teglværk
Korsør

Krogsgades Cementstøberi

v/ J. C. Halvorsen & Sønner.
Kontor:
Dannebrogsgade 22, Århus.
Telefon 5019—5020.

Ny fabrik i Vejlbj.
Tlf. Riisskov 9319.
Alt i betonvarer D. S. 400.

BESENBRO CEMENTSTØBERI

v/ Ingeniør C. G. Madsen
Telefon 34

Prima betonrør efter dansk
ingeniørforenings normer.
Mrk. Δ i alle gangbare di-
mensioner fra 10—60 cm så-
vel med som uden muffe.
FORLANG TILBUD

Bjerringbro Cementvarefabrik

ved Th. Petersen
Telf. 111, Bjerringbro

ALLE
 Δ MÆRKEDE RØR
Imprægnerede
og uimprægnerede

Stort lager
Altid leveringsdygtig

RANDERS MØRTELVÆRK OG BETONRØRSFABRIK

v/ Marius Ødum
Kristrup pr. Randers
Tlf. 400 Randers fri not.

Kun Δ mærkede varer
føres. - Største lager.
Bedste kvaliteter.
Forlang tilbud.

Teglværkernes Salgskontor

Esbjerg
Telef. 265—546

DRÆNRØR

2"—15"
Mursten • Tagsten

Midtjydske Betonvarefabrikker

Fabrik & lager — Telf. Herning 476
Herning & Lind. Telf. Lind 45
Lager af Δ mrk. betonvarer

ARTICLERÅNDDET
L. Hammerich & Co.
Specialforretning i bygningsartikler.
Grundlagt 1854. Tlf. 7050 (3 linier)
Århus

HØJSLEV TEGLVÆRKER A/S

Prima, røde drænrør
i størrelse fra 2 til 15 tommer Tlf. Højslev 3
Indhent tilbud

Midtjydske Teglværkers Salgskontor

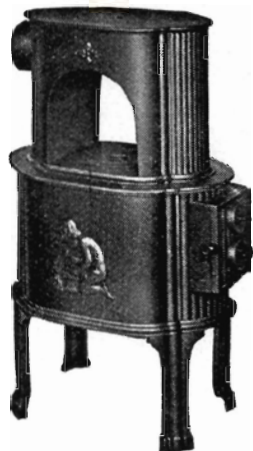
Telefon Skive 1030

S. m. b. A.

Telefon Viborg 1330

Alle størrelser i drænrør leveres

RIBE Brændeovne og Tørveovne Brændekaminer Brændekomfurer

Moderne emailerede
Rundtræk-Kaminer
i mange Typer og Størrelser.
Ovne & Komfurer.
Bygnings-Støbegods
RIO Radiatorer
Ribe Centralvarmekomfurer
Brochure sendes paa Forlangende

A/S RIBE JERNSTØBERI RIBE
GRUNDLAGT 1848 · TELEFON: RIBE 261 (3 LINIER)

Børnelammelses- og ulykkesforsikring

Den gensidige
Landbo-Sygeforening
Vesterbrogade 15
København V.
Telef. 6659 - 5974

Landbrugslofteriet

udlodder årligt
kr. 5.485.620
Største gevinst
2 gange årligt
kr. 80.000

Aarhus Privatbank

Stiftet 1871

Aarhus: Hovedkontor
København: Nygade 1

Aktiekapital og Reserver
andrager ca. 19,3 Mill. Kroner

Mejerlernes og Landbrugets ULYKKEFORSIKRING

Telefon 14350
Gensidigt selskab

Reventlowgade 14
København V

Ansvarsforsikring

Automobilforsikring

Kjellerup Betonvarefabrik

ved I. T. BIRK · Telefon 45 Kjellerup
Efter kl. 17: Rødkjærsbro telefon 14

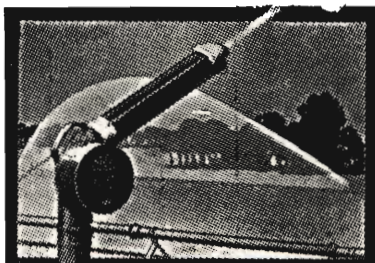
Fører kun Δ mærkede varer.

Alle arter betonvarer til afvanding og kloak føres
Forlang tilbud

Røde — 2" — 12" — Drænrør

Forlang tilbud.

Akts. Frederiksholms Tegl- & Kalkværker.
Rosenørnsallé 18. — København V. — Central 282

VANDINGSANLÆG TIL LANDBRUG

20-årig Erfaring i Projektivering og Fabrikation
Forlang Illustration Brochure

Telefon 59

C. H. CLAUSEN, Broager

Traktorer - Redskaber - Landbrugsvogne - Automobileer

Reserve dele - 1. Kl. Værksted - Tilbehør

Aut. Ford-Forhandling

A. Philipsen Akts.

Tlf. 532

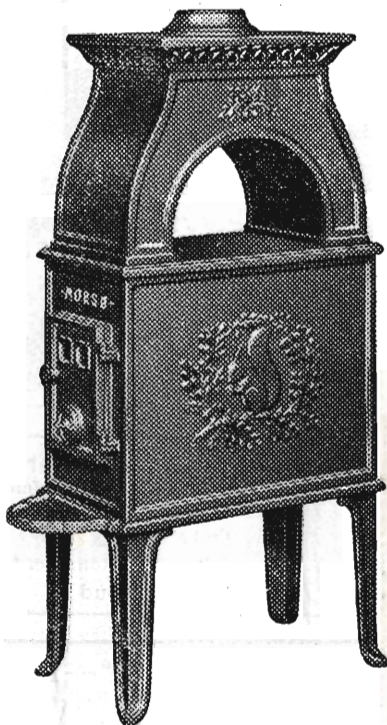
Vesterbrogade 7-9, Viborg

Tlf. 1064

AALBORG TAFTEL AKVAVIT.

Morsø Støbejerns

AKTIESELSKABET
N.A. Christensen & Co.
KGL. HOFLEVERANDØR
NYKØBING MORS

Redaktionsudvalg: Afdelingsleder, civilingeniør J. Parbo (formand),
afdelingsleder, skovridder B. Steenstrup og botaniker N. C. Nielsen.

Redaktør: Har. Skodshøj.

Carlo Mortensens Bogtrykkeri, Viborg